

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. Dopsi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 9. marca.

C. kr. deželna vlada kranjska je v soboto razpustila katoliško-politično društvo v Ljubljani.

To je škoda za nas, ker odslej nemamo več sodelavcev „Virantovih humoristov“, ki so nam vendar včasih vesele tvarine dali. Škoda je tudi za velike govornike gg. Marne, Klune, Potočnike, Flise itd. itd. ki ne bodo za zdaj imeli kje ropotati proti nam in „svoboduhom“ sploh. In ker je za živo politično življenje celo dobro, če se nasprotja oglašajo, dalje pa, ker je terjatev pravega liberalizma, da se tudi nasprotniku pusti govoriti vsakako, ako se tudi sam blamira in neumnosti uganja, (blamirati se je namreč katoliško-političnim gotovo tudi po osnovnih drž. postavah dovoljeno) — obžalujemo to vladno naredbo še mi.

Sicer pa moramo obžalovaje povedati, da društvo nikakor nij častno umrlo junaške smrti političnega mučeništva. Ne, umrlo je na prozaični, prav kat. pol. nečastni lastnosti, — na nevednosti svojih odbornikov in udov!! Kakor čujemo namreč, je vlada to društvo razpustila, ker je svoje lastne statute in ukaze zakona za združevanja prezrlo, ker nij novega odbora in novih udov niti vladi naznanilo, in ker je odbor reči sklepal, ki pripadajo le občenemu zboru.

Konfesionalne postave v državnem zboru.

Z Dunaja 5. marca. [Izv. dop.]

(Dalje.)

Za Greuterjem govori gornje-avstrijski poslanec Güllerich. S to postavo dosežemo velikost domovine. Pravna država ne

poznava nobene državne religije. Naše duhovenstvo pak, odvisno od škofov, pridiguje vedno nespoštovanje do postav. Politika se oblači v versko obleko. Liberalizem nij sovražnik vere. Za to bode on za postavo glasoval, ker je koristna proti onim, ki hočejo sami nad človeštvom gospodariti.

Knez Czrtoryski pove svoje motive, zakaj glasuje proti konfesionalnim postavam, kajti njegovi razlogi so drugi od onih pravne stranke. On nij tega mnenja, da je stvar pred vsem religiozna, ampak politična in kot taka spada v deželno postavodajo. Predlog je preveč centralističen, zato dvomi govornik, da bi državni zbor bil kompetenten, o njem sklepati. Vse, kar ljudstvo zadevuje v svoji kulturi, razvija se povsod različno in le sem spada razmera ljudstva do njegove vere, do njegovih duhovnikov. Predlog je tudi preveč policijsk, nikjer nij najti kake liberalne odločbe, ampak cela vrsta policijskih ukazov. Odbor je vladni predlog še poostiril v centralističnem smislu. Amerikanski sistem je v resnici svobodomiseln.

Dr. Dürnberger z gornje Avstrije govori za predlog. On spominja rimski silabus, kateri se obrača proti vsej denašnji vednosti. Državi naj ima samo država zapovedovati, a ne cerkev.

Potem se oglasi Weiss-Starkenfels, spisovatelj znanega klerikalnega političnega katekizma. Če je Greuter fanatično zagovarjal klerikalno stališče, ga je stari policijski svetovalec skušal še presegati in v vsaki besedi dokazal, kako si nazaj želi absolutizem, da bi vse liberalce na en hip storil neškodljive. Njegovo geslo je bilo: Boga se mora več ubogati, nego ljudem. Citiral je še večkrat sveto pismo, a glavni

izrek Kristusov je pozabil povedati: Moje kraljestvo nij tega sveta. Končno je apeliral na cesarja, da on teh postav ne bode sankcioniral.

Fuks z Moravskega za postave. Obžaluje, da le mali del Slovanov se vdeležuje boja svobode proti ultramontancem; zlasti od potomcev Husovih ne more zapopasti, da se zdaj uklanjajo oni klerikalni oblasti, katera je pred 400 leti sežgala na gromadi njihovega najslavnejšega rojaka Husa ter uničila njihovo literaturo. Potem v obširnem govoru dokaže potrebo, da se uredijo razmere med cerkvijo in državo. On dokazuje iz zgodovine izrastke cerkvenih organov. Glede nižjih duhovnikov pravi, da jim privoščimo boljše stanje, ali ako nečemo sami sebi sovražnika izrediti, ne smemo pustiti jih tako v seminarjih izrepati, da se njih duh v španske črevlje potiska. Boj ki se denes bije nij nov, nego traje uže stoletja. Mi podpiramo stvar svobode!

Po Fuksovem govoru je predsednik sklenil sejo, ker je debata uže skoraj pet ur tekla. Zbornice še nijsem videl tako razburjene, kakor pri teh debatah; posebno pravna stranka je z vso ono viharno strastjo postopala, katero vdihuje človeku divji religiozni fanatizem in katere poslednje zaželeno sredstvo so tortura in gromade. Gorje človečanstvu, da bi kedaj ta nestrpljiva svojat zopet prišla do krmila!

Drugi in tretji dan generalne debate.

Klerikalni poslanec Lienbacher (proti) polemizuje z govorniki nasprotne stranke, kateri po njegovem mnenju hočejo napredek s sredstvi nazadnjaštva. Dokazuje, da je tudi cerkev gojila vednosti ter imenuje jezuita Secchia, znanega astronoma; potem

Listek.

Šahalec.

(Noveleta.)

Nadškofu Kënterbriskemu je umrl edini sin. Dolgo se nij mogel utolažiti nad veliko izgubo. Umrli je imel iz mladostnih let svetega prijatelja lorda S... Njemu je podaril žalujoči oče vso ljubezen svojega globoka čutečega srca. Bil je nadškof mehke nravi, in temu je menda pripisati, da nij ugovarjal, ko se je stričnik strastno zaljubil v devico, ki, naj je uže bila ideal lepote, ljubeznivosti in dobrosti, aristokratičnemu strijcu nij mogla biti po godu, ker je bila hči uboge vdove. Matilda Tom — je bilo ime ljubice mladega gornjaka. Ta je svojemu strijcu kmalu odkritosrčno razodel, da bi se ne pomišljeval dolgo, ko bi mu sreča ne hotela biti ugodna, odvesti jo in se skrivaj

ž njo poročiti. Tako dejanje se je dozdevalo visocemu dostojanstveniku angleške cerkve vendar tako nevarno, da je sklenil, lehkomišljenega stričnika prehiteti, peljati se v London, vzeti deklico, na svoje posestvo ter tej stvari z oporoko konec storiti.

V ta namen se spravi nadškof kinsidski v vozu z enim konjem sam na pot v London. Bil je krasen poleten dan; zrak je bil mil in čist in vzhajoče solnce je zlatilo vrhe mnogostoletnih dreves lepih gozdov, ki so še v tadanjem času lepšala okolico glavnega mesta Angleške, ki jih je pak sedaj uže posekala neusmiljena sekira ter napravila prostor velikanskim tovarnam in vedno vedno se razprostirajočemu mogočnemu mestu. Zato pljen v globoke misli o sreči deklice, katero baš namerja povzdigniti iz revščine in skritosti k bogastvu, sreči in krasosti ter razveseljen zaradi krasnega vremema in kreposti gozdnega zelenja, dospe nadškof pri

ovinku ceste na eno onih prijaznih gozdnih mestic, kakoršne je narava sama kakor navlaš pripravila za počitek spehanemu lovcu in kjer je pred davnim časom gotovo čestokrat donel rog slavnega in slaboglasnega Robin Wooda daleč po gozdnih šumah.

Tudi to zarano jutro je bilo to prijazno mestice posejeno: na trati je ležal mladenič ugodne vnanjosti, raztegnen pred šahno desko; figure iz črnega dobrega lesa in bele kosti je imel uže nastavljen v bojnem redu, boj je uže pričel in uže je ležalo tekličev, skakalcov in kmetov podrhtih na obeh straneh. Vidi se, ka je šahalec sam; zdaj zrè od šahne deske proti nebu, zdaj išče njegovo umno oko v zelenjadi, kakor da bi tražilo nasprotnika, ki bi bil voljen igrati ž njim eno partijo. Nadškof, ki je bil strasten igralec na šah, vstavi svojega konja ter opazuje čudnega človeka z radovednim očesom. Ker je bil naposled popolno prepričan, da je

vprašam: Kdo pa je pulver iznašel? Vi ne, gospoda! V dolgi razpravi, katero poslušati je bilo zelo utrudljivo za poslušalce, trudi se, veljavo konkordata dokazati. Lienbacher je uže večkrat bolje govoril, kakor ta dan.

Profesor Sues od leveice (za) je eleganten in simpatičen govornik ter gotovo najboljši govor imel med vsemi ustavoverci. Ker je govor vsakako znamenit, podajamo iz njega glavne stvari.

Polemizujoč s predgovornikom pravi med drugim, da ako se reče, da je katoliška cerkev za znanost mnogo storila, piše francoski razminister Duruy, da cerkev nij nikdar nič storila za znanost, razen kadar je bilo to njej sami na korist. — Govorniki proti konf. postavam ne stoje vsi na enakem stališču, eni (Hohenwart) se sklicujejo na čl. 15. državnih osnovnih postav, drugi na božji izvir cerkve. Tudi Hohenwart bi ne mogel državo vladati, ako bi mu — po stališču, katero zastopa desnica — z božjo pravico druge postave vsiloval, nege državne. — Nikdar nij bilo bolj žalostnih časov, nego tačas, kadar se je država cerkvi podvrгла. To dokazuje govornik iz zgodovine 17. stoletja, ko so se narodi v 30 letni vojski mesarili predno so se v vestfalskem miru na smrt utrujeni pogodili, — a papež je ta mir preklel! V 18. stoletju je tipus cerkvenih postav Josefizem. Tega denes nečemo samega, ker vedno bolj prepričanje prodira, da vera in politika nemata nič med soboj opraviti. — Ako se trdi, da se konkordat nij smel enostransko odpraviti, brez papeževega privoljenja, zakaj je papež Pius VII. kar na svojo pest enostransko odpravil 1831 konkordat, katerega je bil z Napoleonom naredil. — Govornik dalje razklada iz zgodovine kako energično so avstrijski cesarji papeže odbijali, ako so se ti hoteli v avstrijske državne stvari mešati. — Da se denes religiozni indiferentizem tako množi, je papež kriv, ki „pamet“ zamuje. Isti uzrok ima ateizem v neizobraženih mestnih krogih in trejtalstvo ter babje vere na kmetih.

Po Suesovem govoru, ki je bil od leveice z emfatično pohvalo sprejet, so poznejši govorniki imeli teško stališče ter si niso več mogli priboriti pozornosti poslušalcev. Od klerikalne strani je govoril Harant, penzionirani namestnijski svetovalec v fanatičnem ultramontanskem smislu; potem dr. Prážík v imenu moravskih poslancev. Od njega smo pričakovali državnopravnih po-

mislikov proti pravici drž. zbora, o tem predmetu sklepati, ki spada v delokrog deželnih zborov. Sicer pa smo mislili, da bode, kakor Čartorijški naglašal svobodomiselnost češkega naroda. A jako iznenadeni smo bili, ko smo videli moža truditi se v potu svojega obraza, da bi dokazal postavno veljavnost konkordata in da je papež uže pred 200 leti bil za nezmotljivega spoznan, tedaj dogma infalibilitéte nič novega nij. Zares vrli potomec Husov, o katerem je Pražak tudi govoril, pa kako; in sploh njegove zgodovinske opazke, kako puhle in češki narod osramujoče so bile! Pražak je pravi zastopnik one staro-češke stranke, katera izdaje svoj narod fevdalcem in Rimljanom, samo da si še nekaj let svoje gospodstvo nad prostim ljudstvom ohrani.

Za postave sta govorila še Dittes od demokratičnega stališča in tirolski poslanec, Italijan dr. Venturi.

Seja je bila ob 4. uri sklenena.

Wurm, češki duhovnik z Moravskega, govori za pravice cerkve in papeža, ki ima sam odločevati o cerkvenih zadevah. Zlasti župnijske matice so stara cerkvena naprava. Vlada dela drážbo med državo. Katoliška cerkev je zmirom zveste državljanke izredila. Avstrijski katoličani nikoli ne bodo priznali tacihi postav, katerih nij papež s cesarjem sklenil; konkordat je šz zmirom veljaven in tako dalje. Celi govor je bil bolj podoben pridigi v kaki cerkvi, kakor izjavi v parlamentu.

Dr. Heilsberg (za) omenja, da je papež leta 1848 blagoslovil bandere avstrijskih upornikov. Pri teh besedah nastane strašen hrup med tirolskimi klerikalei; Giovanelli kriči, da je to neresnično. Predsednik zvoni in le počasi zopet mir nastane. Govornik razvija, da ravno nižje duhovenstvo nema zdaj nobenih pravic in da je na milost in nemilost izročeno svojim škofom. Sicer pa nijso zdaj ne škofovi ne papež vladarji cerkve, ampak jezuiti vladajo. Bere neko pismo jezuitskega generala Claudius de Aquaviva, v katerem ta mož izreka skrivne namene jezuitov, nadvladati katoliško cerkev.

Poljski župnik Ručka (proti), zagovarja samostalnost cerkve. Namen konfesionalnih postav je nadvlada države nad cerkvijo, katera bi potem služna državi postala. Katoliška cerkev pa je od boga, tedaj neodvisna od države in ne potrebuje državnega

priznanja. Ručka govori celo uro, a malo novega pove.

Karneri (za) govori ali prav za prav bere k sreči kratek govor, v katerem ravno tako malo novega pove za predloge, kakor njegov predgovornik proti. Še v tem kratkem govoru obtiči in ne ve naprej.

Pavlinovič (proti) v srbskem jeziku skoraj vse to navede, kar smo poprej nemški čuli od Poljaka Ručke.

Po govoru Pavlinoviča reče predsednik, da njega ne more zapisati v zapisnik med govornika, ker nij razumel njegovega govora.

Potem govori dr. Razlag. (Njegov govor prinesemo po stenografičnih spisih. Ur.)

Graf s Tirolskega (proti) je precej dober govornik. On tudi hoče dokazati, da država nema pravice, urediti razmere med cerkvo in državo. Sedanja pravna država tají, da je cerkev od boga in da so države od boga in vladarji samo po bogu pooblaščeni. Načelo moderne države se glasi: Oblast je nad pravico. Kdor hoče svobodo vesti, mora priznati svobode cerkve itd.

Profesor Wildauer iz Inspruka (za) polemizuje proti Greuterju in Grafu.

Po temu govorniku je bil nasvetovani konec generalne debate od večine zborove sprejet. Vpisanih je za vsem bilo 68 govornikov. Oni, katerim zdaj nij mogoče govoriti, imajo voliti generalnega govornika, in sicer vsaká stranka enega.

Vitezič zahteva, da se Pavlinovič v zapisniku seje kot govornik navede. Predsednik odgovarja, da bode imenovan v zapisniku, a v stenografična poročila ne more priti njegov govor, ker ga nikdo nij stenografoval.

Prihodnja seja je v ponedeljek 9. marca.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 9. marca.

O *državnem zboru* poročamo obširno na drugem mestu. Denes se generalna debata nadaljuje in bode menda tudi končana. Govorita samo še generalna govornika: dr. Kopp, „za“ konfesionalne postave in Giovanelli „proti“. Govor dr. Razlaga je v vseh nemških novinah z veliko simpatijo sprejet.

Budgetni odbor je potrdil finančno postavo in poročilo o skupnem državnem proračunu. Izbrisalo se je pri stroških 4 277.000 gl., dohodki so se povišali na 466 000 gl. Skupni stroški so zračunjeni na 383,082.000 gl.

fantin sam, stopi z voza, gre proti šahalcu ter ga nagovori: Dobro jutro, prijatelj! Kaj počenjate tú?

— Kakor vaša milost vidi, igram šah.

— Zakaj „vaša milost“? .. Me-li poznate?

— Gotovo; vi ste visokovredni nadškof kēnterbriški in izvrstno igrate šah.

— Da, da! odkod to zadnje veste? dozdeva se mi večja uganjka kot prvo, vendar priča, da obiskujete čestokrat cerkev. In, ali igrate celó sami?

— Ne, vaša milost.

— A, kjé je vaš soigralec?

Deček povzdigne oko proti nebu in mu kaže tja.

— Tam?

— Da, gotovo tam! Jaz igram z milim bogom!

Sočutno smehljanje prikaže se na nad-

škofovskem obrazu, ker uže misli, da ima brezumnika pred soboj.

— Prijatelj, reče mu napol porogljivo, tedaj ste gotovo vselej na dobrem, če izgubite partijo.

— Kaj misli vendar vaša milost o meni in mojem partnerji? Mili bog je strog upnik, ki ne da niti minute obroka. Jaz mu tudi tako točno plačam, kot on meni. Vaša milost se zna o tem trenutku prepričati. Le nekaj minut; denes se mi slabo godi: jaz sem zeló, zeló nesrečen.

Vzdihom podpira mladenič glavo in začne zopet z vso pazljivostjo igrati. Seveda je igral potezaj za potezajem za-se in za milega boga. Njegova roka je imela zdaj na enej zdaj na drugej strani šahne deske opraviti, in nadškof je moral priznati, da je on izvrstno in z največjo vestnostjo igral. Naenkrat vsklikne igralec:

— Vam-li nijsem rekel... mili bog je denes močnejši od mene... denes nemam sreče... vaša milost, vidite, da sem šah-mat?

Med tem ko nadškof tega človeka še osupneno opazuje, seže ta v žep, izvleče iz njega dve gvineji ter jih mirno da nadškofu rekoč:

— Tu so moje zadnje! Kaj pa dé! Ako izgubim, pošlje mi mili bog vselej koga, ki pride po denar. Vaša milost je blagajnik ubogih; tu je denar... igrala sva za dve gvineji.

Ko to govori, pograbi v hipu šahove figure, vtakne je v žep, déne šahno desko pod pazduho ter se izgubi s kratkim: „Dobro jutro, gospod nadškof!“ v gozdnej temoti.

— Revček mladi je zrel za „bedlam;“ škoda mladega človeka! misli si nadškof, stopi v voz in požene konja v brzji dir. Ne da bi se mu bilo kaj družega važnega pri-

Češki „Pokrok“ piše članek o pogovoru Bismarkovem z Jokajem, (katerega smo tudi mi zadnjič v izpisku bralcem prinesli), ter opazuje, kako Bismark o Slovanih malo govori a tem več proti njim dela.

Cesar je prišel v Pešto, in je sprejel ministerskega predsednika, ki je demisijo podal. Cesar se je izrazil, da bi rad vedel misli odličnih vodjev strauk. Stoprvo potlej se o demisiji določi. Poklicani so najprvo Isthvan Bitto, Sennyey in Koloman Ghycy k cesarju.

Ogersko-srbska „Zastava“ je dobila tiskovno pravdo zaradi necega članka o ogerski ustavi.

V ogerskem zboru je peticija Aranyos-Medgyeskega „1848 kluba“ prouzročila dolgo debato. Peticijski odbor priporoča, naj se peticija izroči cerkveno-političnemu odboru. Tisza tudi to priporoča, in želi, da bi se ta predmet takoj rešil. Seje so za nedoločen čas odložene; bržkone tako dolgo, da se ministerska kriza izvrši.

Vnanje države.

Krvavi pretendent **Don Karlos** je, kakor „Times“ poročajo, obljubil, da Bilbau ne naloži njenih kontribucij, ako se mu vdá. Misli se dati v katedrali za kralja kronati. General Elio bode chef njegove vlade. To bi bilo za jezuvite srčno hladilo, ker uže dolgo želé, da bi se Španija razcepila. — V ministerskem svetu v Madridu, v katerem se je sklenilo podeljenje najvišje oblasti za Serrano, so se nekateri vladni udje proti republikli izjavili. Sagasta je za alfonsistično restavracijo, republika mu je himera. Takisto misli Zavala, vojni minister. Bulaguar pa je odločno za republiko. Echegaray in Martos sta za republiko. Serrano pa je izrekel besede: „Jaz prevzemam le naslov prezidenta izvrševalne oblasti. Jaz sem senioru Kastelarju obljubil, da vzdržim republiko. Kastelarjeva republika je ta, kateri jaz predsedujem.“ Da bi Serrano le tudi tako ravnal. Kastelar bržkone stopi v kabinet.

Angleži so ašantskega kralja premagali, a zdaj ne vedó, kaj bi z zmago začeli. General Wolseley je šel proti obali. Nihče si nij v svesti, da izpolnijo zamorci pogodbo. Govori se, da se bo v angleškem parlamentu diskutiralo vprašanje, da-li bi ne bilo boljše one afrikanske obali čisto v nemar pustiti. To pa bi se reklo pustiti v nemar ono česti vredno misijo, katere namen je trgovstvo s služni na zapadni obali afrikanski za zmeraj odpraviti.

Nemški listi pripovedujejo da je Bismarck nevarno zbolel. Povrnile so se mu stare neuralgične bolečine.

Newyorkski senat nij dovolil kredita za filadelfijsko razstavo.

Domače stvari.

— (C. kr. sanitetno svetovalstvo za Kranjsko) je v prihodnje sestavljeno

petilo, dospé v London ter se takoj napravi izvršiti namero svojega potovanja.

Zopet je — a vzhodu — zlatilo solnce vrhove gozdov, ko pride nadškof v novič po potu, na katerem se je zjutraj seznanil s čudnim šahalcem. Zabaval se je prav prijeto z devico poleg njega sedečo o Kinsidu, cilju potovanja. Matilda se je čestivrednemu gospodu jako dobro dopadala. Trudil se je zeló, da bi jo kratkočasil, ker je bila zelo v misli zatopljena in so si jej čestokrat tudi solze lesketale v sinjem očesu. Prispevša v obližje senčnatega prostora v gozdu, kjer je nadškof zjutraj zašel na šahalca, jej pravi: „Ljuba Matilda, tu vam moram vendar povedati o čudnem sestanku z ubogim mladničem, ki je igral tam-le šah; in kaj mislite s kom? ... Z milim bogom samim.“

(Dalje prihodnjič.)

tako-le: Vlada je imenovala za ude: dr. Keesbacherja, dr. Eiselna, dr. Šifrerja in dr. Fuxa. Dež. odbor je imenoval prof. Valenta in dr. Bleiweisa. —

— († Jan Kam.) znani narodni gostilničar v ljubljanski čitalnici, bivši jurist na dunajski univerzi je v soboto večer po dolgi teški bolezni umrl.

— († Jurij Varel.) poslednjič župnik v Velesovem, prej v Krašnji, kateri je ob svojem času v slovenske in v nemško-federalistične časnike mnogo člankov za slovensko narodno idejo pisal, umrl je 5. t. m.

— (Odbor pokojnega katoliško-polit. društva) se bode — kakor čujemo, moral pred kazensko sodnijo zagovarjati zaradi prestopa združevajske postave.

— (Nasip), ki se je napravil na „Bregu“ ob Ljubljani, je v nevarnosti, da se posuje v vodo; zato bode treba takoj sezidati novo škarpno. —

— (Slovensko gledališče) je bilo v soboto slabo obiskano. Izmed treh kratkih prvokrat igranih iger, bila je drama „Marcel“ tako izvrstna, in od g. Kocelja in gospodične Podkrajškove tako mojstersko igrana, da naj bode onim žal, ki so zanemarili ta večer k slovenski predstavi iti.

— (Iz Sodražice) se nam piše: Iskreno zahvalo izreka podpisani v ime čitove Sodražke občine „c. kr. priv. Notranji Avstrijskeje zavarovalni banki Gracarski“, kakor tudi Prvej občni zavarovalni banki „Sloveniji“ in sicer prvej za podporo od 40 gl. drugej pa od 20 gld., katere zneske sti omenjeni banki za popravek poškodovanega gasilnega orodja milostljivo podeliti blagovolili.

Janez Fajdiga, župan.

— (Nova brošura). V Gorici pri Paternolliji je te dni prišla na svitlo brošura: „Die Staatshilfe und die Predilbahn von Lucanus“. Pisatelj, kakor pravijo, eden najbolje znanih goriških advokatov, se se ve da izreka proti loški in za predelsko železnico. Mi smo v svojem listu uže večkrat povedali, da hočemo v tem važnem vprašanju po polnem objektivni biti. Goriškim Slovencem bi predelska črta bolje hodila, kranjskim pa loška. V omenjeni brošuri gospod Lucanus z vsem učenim aparatom dokazuje, da je predelska železnica vaznejša, potrebniša in boljša, nego loška. Brošura, ki bode baje tudi v slovenskem jeziku prišla na svitlo, se dobiva tudi v Ljubljani pri knjigárjih Bambergu in Lercherji. Cena jej je 50 kr.

Razne vesti.

* (Gáribaldi). veliki italijanski patrijot in eden največjih poštenjakov vsega sveta, je častni mešan 90 mest in trgov, častni predsednik 120 društev, posestnik 21 častnih sabelj; od leta 1871 je dobil 5000 udanostnih in čestitalnih adres.

* (Samoumorov) je v Parizi vedno več. Zdaj enkrat je pet žensk z oken na tla skočilo, med njimi ena, ki je bila 82 let stara. Grozovito je število onih, ki se obšajo, v vodo skačejo, se streljajo in zastrupujejo. Uzrok vsemu temu je pomanjkanje; dobrotljivost ljudi pa je velika. Krčmarji razdele vsako jutro zastoj med uboge, kar jim je predtadan ostalo. Peki dajejo kruh zastoj, drugi krempir. V ljudskih kuhinjah je vse polno. Zavoljo pomanjkanja, ljudje bolehalo in morajo v bolnišnice, ki so uže vse napolnjene.

* (Maščevanje nekega psa.) V Parizu stanuje neki mož, ki je med svojimi

hlapci imel uže dolgo let tudi starega voznika Bernarda. Pred nekaj časom gospod Bernarda spusti iz službe, češ da je on, Bernard prestar in prevelikrat pijan. Bernard prosi, a nič ne pmaga. Čez nekaj časa pa ga vendar gospodar vzame nazaj, pa ga takoj zopet spodi. Bernard od gladi in mraza zboli in gre v bolnišnico. Poprej je hodil z njim vedno pes, grd, strašen buldok. Ko je Bernard uže dolgo časa v bolnišnici, gre pes v gospodarjevo stanovanje pomije žret. Pa dobil jih je z metljiščem, da je komaj ušel. Čez nekaj dni pa pride v konjsko štalo, gledat konje, katere je njegov gospod Bernard snažil in krmil. A hlapci ubogega buldoka našeno z vilami in palicami, da je ves krvav komaj ubežal. Nič več ga nij bilo videti, vsi so mislili, da je v kakem kotu poginil. Neki dan, kake tri tedne pozneje, gre Bernardov gospod s svojim štiritletnim sinom na sprehod. Kar naenkrat plane izza nekega kota pes na sina, ter se mu zagriže v vrat. Gospod vpije, in tepe buldoka, kolikor more; med tem priderejo ljudje, in pobijejo psa na tla. A tudi deček v tistem trenutku izdihne dušo. Pes še odpre oči, iz katerih se mu zalesketa zadovoljnost — pa se stegne.

* (Kako je bog Evo naredil.) Klerikalni list „Freischütz“ pripoveduje o nekem kaplanu, ki je stvarjenje Eve v šoli tako-le pripovedoval otrokom: „Bog je vzal Adamu rebro, pa je položil na stran in je študiral, kako bi žensko naredil, da bi lepša bila. Ko je tako ves zamišljen, priplazi se mu za hrbtom kužek, ter mu izmakne kost ter beži z njo. Bog oča ga zagleda ter steče za njim. Vlovi ga za rep, a rep se kužku izpuli in kužek leti s kostjo naprej. Bog si misli: saj je vse eno, ali naredim ženo iz rebra ali iz pesjega repa. Naredi jo res iz repa. Žena ima usta prav tam, kjer je imel kužek konec repa, in kakor je kužek vedno z repom migal, tako tudi ženska, ki je narajena iz njegovega repa, vedno miga z jezikom.“

Tržna poročila.

Z Dunaja 7. marcija. Pretečeni teden se je v vseh evropskih trgih videla velika sprememba. Tudi vreme se je spremenilo. Temperatura je pala, a polju to ne škoduje. Le ladije ne morejo hoditi, ker je voda preplitva. Na Dunaji se je žito le za silo kupovalo. Zato pa sejm nij bil prav nič živahen. Pšenica je, kar je bilo lepše, za 5 do 10 kr. poskočila. Prodali so je 30.000 col. centov. Najslabša je bila po 7 gld. 20 kr., najlepša po 8 gld. 55 kr. Reži se je precej kupovalo, pa prodajalci je niso močno ponujali. Bila je po 5 gld. 10 kr. do 5 gld. 80 kr. Ječmena so pivovarji nekaj kupovali. Padel je pri vaganu za 5 kr. Bil je po 5 gl. 10 kr., do 5 gld. 30 kr. Koruza je imela dober trg. Bila je po 4 gld. 80 kr. do 5 gld. 75 kr. Oves za 8—10 kr. dražji pri vaganu. Prodajalci ga niso hoteli cenje dajati. — Moka je imela slab sejm. Bele ljudje nočejo kupovati, črne pa nij.

Iz Budapešte 7. marcija. Pretekli teden je bil sejm slab, ker prvič kupcev nij bilo, drugič pa žita ne. Pšenice se je prodalo 100.000 centov po 5 do 10 kr. dražje, nego oni teden. Rež je imela od začetka tedna mlačne kupce, pa je proti koncu za 5 kr. poskočila, in so je 8000 vaganov prodali. Za ječmen so kupci dajali, kolikor so prodajalci zahtevali, ker ga je bilo zelo malo na trgu in se ga je samo 10.000 vaganov prodalo. Koruza je ostala pri starih cenah, ker potreba nij velika. Ovsu ne dohaja veliko, pa se tudi kaže, da ne bo imel dobre letine. zato konsumenti radi 4—5 kr. dovoljujejo. Proso je bilo po 5 gld. 10 kr. pšeno po 8 gld. 50 kr. Beli fižol po 5 gld. 80 kr., grah po 6 gld. 25 kr. do 6 gld. 75 kr., leča po 6 gld. 50 kr. do 8 gld. Krompir po 2 gld. 80 kr. do 3 gld. dunajski cent. Volne se je prodalo ta teden 1500 centov po 123 gld., 103, 93, 87 in po 82 gld., od najslabših ovac po 44 gld.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov.

Revalescieri du Barry v Londonu.

Izvrstna zdravilna hrana Revalescieri du Barry odstrani vse bolezni; namreč bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurju in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, navál krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, scalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom kljubovale.

Spričevalo št. 73.621.

Na Dunaji, 1. februarja 1871.

Neskončna hvaležnost do Vas mi daje povod, Vam te vrstice pisati. Bil sem skozi štiri mesece od strašne naduhe trpinčen; nikdo mi nij mogel olajšanja dati, dokler nijsem na svet prijatelja Vaše izvrstne Revalescieri vzel, ki me je od tega zlega temeljito ozdravila.

Feliks baron pl. Clarov.

Spričevalo št. 65.715.

Paris, 11. aprila 1866.

Moj gospod! Moja hči, ki je izredno trpela, nij mogla prebavljati niti spati; nespečnost, slabost in nervozna razburjenost jo je prevladovala. Ona se nahaja celo dobro po čokoladi Revalescieri, ki jo je popolnem ozdravila, ima dober tek, dobro prebavljivost, pomirjene živce, zdravo spanje in trdno meso ter je zopet dobre volje.

H. de Montlouis.

Spričevalo št. 73.800.

Mohač, 20. decembra 1871.

Tri mesece sem Vašo slavnoznano „Revalescieri“ užival in po tem od večletne zlate žile ozdravel, ter sem to izvrstno sredstvo enemu svojih prijateljev v rabo pripočil. Prosim torej, da blagovolite takoj poslati 2 funtno škatlico za mojega prijatelja pod mojim Vam že znanim napisom po poštnem povzetju.

Z vsem spoštovanjem

Jož. Ulllein stavitelj.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescieri pr odraščeni in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescieri-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescieri-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenu Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Listnica administracije. G. Lovro Ž. v Trstu: Naročnina za 1. četrtletje je plačana, tedaj tudi list pošiljamo. — G. Janez D. . . . ec v Slavoniji: Do konec meseca. Naznanjeno pošljite, bodemo uredili. — G. Radosl. P. . . l v R.: Mi Vam list redno pošiljamo, ker ste do konca marca naročeni. — Več „naročnikom“ v M.: Kdor nij naprej plačal, ga nij dobil. — Čitalnica v Vipavi: Mi list redno pošiljamo.

Tujci.

7. in 8. marca.

Evropa: Staudacher iz Idrije. — Zidar iz Léskovica. — Baborovič iz Monfalcone. — Stein iz Frankfurta. — Gospa Premri, Maier iz Wolfsberga. — Desort z Dunaja.

Pri **Slonu:** Stuzin iz Ljubna. — Wirth iz Černomlja. — Fischer, Tancer z Dunaja. — Jeretin iz Litije. — Alois Ant. iz Reichenburga.

Pri **Maličci:** Losar iz Pešte. — Reichhold, Mendez z Dunaja. — Decker iz Bodenbacha. — G. Vujakovič sè sinom iz Petrinje.

Pri **Zamorci:** Mencinger z gospo z Bleda. — Glaser iz Brežič.

Čisto nove, močne štacunske štelaže za blago

se s pudeljnom ali brez pudeljna prav po ceni dobé. Kje? pové iz prijaznosti administracija „Slov. Naroda“.

(57—2)

Dunajska borza 9. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	55 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73 „	75 „
1860 drž. posojilo	103 „	75 „

Akcije narodne banke	970 „	— „
Kreditne akcije	239 „	25 „
London	111 „	75 „
Napol.	8 „	90 „
C. k. cekini	— „	— „
Srebro	105 „	30 „

Štacuna,

prazna ali sè specerijskim in železnim blagom se oddaja sè stanovanjem vred v **Št. Vidu pri Zatičini** precej ali o sv. Jurji v najem.

Več o tem pové ustno ali pisмено v štirih tednih

(62—1)

Franciška Punčah.

Take, ki jih

ušesa ali oči bolé

še enkrat opominjamo, da gospod doktor **Schwarz** tukaj v Ljubljani le še do 12. marcija popoldne daje svete v tej stvari. Gospod doktor Schwarz stanuje v „Hôtel Stadt Wien“, in se govori z njim lahko od 9—12 dopoldne in od 2—4 popoldne.

(61—1)

Pred sleparstvom se svari!

Med mnogimi naznanili, posebno za ure, merijo marsikateri na to, pokrajinske prebivalce preslepariti. Naj se vsak varuje z lastnega dobička takšne ure kupitii, za katere firma prodajalca ne dá dovoljne garancije. Pri meni kupljene ure so vsak čas ali izmenjajo ali nazaj vzemajo, **dokaz najstrogejše solidnosti!**

Neverjetno, pa resnično!

Za 1 gl. 50 kr. in 1 gl. švicarska moderna porcelan-email-ura, z lepimi seljankami in cveticami emailirana, prav elegantna in po niski ceni, koristna za vboge in bogate, z enoletno garancijo.

Za 9, 10, in 11 gl. prava angleška, srebrna cilindrična ura, s čisto talmi-verižico, z medaljonom, etuijem, ključem in 5letnim garantilnim listom, in z rezervnim urnim steklom vred. Taiste krono-časomerne ure, najfinejše v ognji pozlačene samo 12 gld. 50 kr.

12 in 15 gl. veljá praktična, dobra in čista remontoirna ura, tako zvana cesarska ura, ki je najboljšo delo, kar se more misliti; zdravnikom in p. duhovnikom itd. se te ure ne morejo dovolj priporočati, ker so očitni dokazi, da takšna trpežna ura niti za sekundo zaiti ne sme.

Za 15 in 18 gl. se dobijo moderne vojaške ure, lahke, lične, poleg tega jako elegantne in okusne, in kar je glavna reč, zelo natančno gredo in so po čudno niski ceni; k takej uri dobi vsaki imitirano srebrno urno verižico po modernem fazonu z ključem, etuijem, medaljonom in 5letnim garantilnim listom.

Samo 12 in 15 gl. srebrna cilindrična ura, s pravim zlatim obročem na skok, močnim kristalnim steklom, z verižico in medaljonom iz talmi-zlata in garantilnim listom vred.

Samo 15 ali 20 gl. prava angleška srebrna siderna ura, savonete z dvojnimi pokrovom, najfinejše gravirana, s pravo talmi-zlato verižico in garantilnim listom vred.

Samo 13 gl. prava angleška, srebrna in v ognji pozlačena kronometer-ura z verižico, medaljonom iz talmi-zlata, usnjatim etuijem in garantilnim listom.

Samo 14 gl. taista, znamenito finejša, z orijentalčnim kažipotem.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontoarna ura, najmočnejšega obsega, s kristalnim steklom, kolesjem iz nikelná v pravem, čistem talmi-zlatu: te ure imajo celo pred družini to prednost, da se brez ključa navijajo; k takšnim uram dobi vsaki talmi-zlato verižico z medaljonom in garantilnim listom vred zastonj.

Samo 13 gl. prava angleška ura iz čistega talmi-zlata, cilindrična, nove fazone, z dvojnimi kristalnim steklom, in se tudi kolesje vidi, ko je zaprta, s talmi-zlato verižico, z medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 14 ali 17 gl. celo majhna ura za gospe, iz pravega srebra in prav pozlačena, s pravo talmi-zlato verižico okolo vrata in garantilnim listom vred.

Samo 18 in 20 gl. prava angleška najfinejša v ognji pozlačena srebrna kronometerna ura z dvojnimi pokrovom, najfinejšo emailirana, s fino verižico iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša prava angleška siderna ura, na 15 rubinov, z najfinejšo verižico iz talmi-zlata, medaljonom, usnjatim etuijem in garantilnim listom vred.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontoarna ura, se brez ključa navija, s talmi-zlato verižico in medaljonom vred.

Samo 23, 25 in 27 gl. zlata ura za gospe z verižico, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontoarna ura z dvojnimi pokrovom, garantovana in patentovana.

Samo 35, 45 in 50 gl. prava angleška zlata siderna ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75 in 100 gl. fina zlata remontoarna ura s kristalnim steklom, 105 in 115 gl. z dvojnimi steklom.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer, z remontoarom, dvojnimi pokrovom in kristalnim steklom.

Razen tega vse kje drugod ali od kogar družega razglašene ure ceneje.

Delavnica za poprave ur.

Stare ure, večkrat dragi družinski spominki, se popravljajo in ponavljajo. Cena poprav s 5letno garancijo gl. 1 1/2, gl. 3, 5 do 10 gl.

Pismena naročila

se na poštno povzetje ali pošiljatev zneska v 24 urah izvrše. Na posebno zahtevanje se pošiljajo tudi ure in verižice na povzetje na izbirko in se za neobdržano denar nazaj pošlje.

Moje cene so vedno nižje kakor najnižje povsod in jaz stojim s svojimi terjatvami na visočini časa.

Vsi, ki si nove ure naročiti želé,

Vsi, ki stare ure za nove zamenjati hočejo, so prošeni, se na mojo firmo obrniti.

Philipp Fromm,

Uhrenfabrikant, Rothenthurmstr. 9, Wien.

Naslov naj se dobro zapomni.

(50—2)